

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІЛНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
ім. Б. Д. Гаврилишина

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Директор ННІМВ ім. Б. Д. Гаврилишина
Ірина ІВАНІУК

2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:

В.о. проректор
з науково-педагогічної роботи
Віктор ОСТРОВЕРХОВ

2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни
«ПОЛІТИЧНА СОЦІОЛОГІЯ»
ступінь вищої освіти – бакалавр
галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки»
спеціальність 052 «Політологія»

Освітньо-професійна програма «Міжнародні та регіональні політичні
комунікації»

Кафедра політології та філософії

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (семін.) (год.)	ІРС (год.)	Тренінг, КПЗ (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Екз. (сем.)
Денна	2	3	28	28	3	8	53	120	3

31.08.2023
[Signature]

Тернопіль -ЗУНУ
2023

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 052 «Політологія», затвердженої Вченою радою від 15.06.2022 р., протокол № 9

Робочу програму склала: завідувач кафедри політології та філософії ЗУНУ, д. філос. н., професор Т. Чолач

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри політології та філософії, протокол №1, від 28.08.2023 р.

Завідувачка кафедри
політології та філософії

Тетяна ЧОЛАЧ

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 052 «Політологія» протокол №_1_ від 29.08. 2023 р.

Голова групи забезпечення

спеціальності

Гарант ОП

Олег РУДАКЕВИЧ

Володимир ТОМАХІВ

**СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПОЛІТИЧНА СОЦІОЛОГІЯ»**

1. Опис дисципліни «ПОЛІТИЧНА СОЦІОЛОГІЯ»

Дисципліна «ПОЛІТИЧНА СОЦІОЛОГІЯ»	Галузь знань, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 4	галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Статус дисципліни Дисципліна циклу нормативних Мова навчання Українська мова
Кількість залікових Модулів – 4	спеціальність 052 «Політологія»	Рік підготовки: <i>Денна – 2</i> Семестр: <i>Денна – 3</i>
Кількість змістових модулів – 2	Бакалавр	Лекції: <i>Денна – 28</i> Практичні заняття: <i>Денна – 28</i>
Загальна кількість годин – 120		Самостійна робота: <i>Денна – 53</i> <i>Тренінг, КПЗ – 8</i> Індивідуальна робота : <i>Денна – 3</i>
Тижневих годин – 8 з них аудиторних – 4		Вид підсумкового контролю – іспит

2. Мета навчальної дисципліни «ПОЛІТИЧНА СОЦІОЛОГІЯ»

2.1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є надання студентам повноцінної, багатомірної картини проявів політичного простору сучасного суспільства, особливостей та тенденцій його розвитку як елемента соціального світу, механізмів структурування, функціонування та розвитку політичного простору.

2.2. Завдання вивчення дисципліни:

- навчитися критично мислити у сфері професійної діяльності;
- навчитися використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки;
- вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки;
- застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності;
- аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування;
- самостійно презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень фахівцям і широкій аудиторії, засобам масової інформації, експертам з інших галузей знань.

2.3. Найменування компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

Здатність застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності.

Здатність конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу.

Здатність презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень для фахівців та нефакхівців.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни: «Політологія (Вступ у спеціальність)», «Економічна теорія», «Загальна теорія політики», «Міжнародна економіка», «Політична культура та ідеологія», «Етнополітологія».

2.5. Найменування програмних результати навчання, досягнення яких забезпечує вивчення навчальної дисципліни:

Вміти критично мислити у сфері професійної діяльності.

Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки

Вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.

Застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.

Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.

Презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень фахівцям і широкій аудиторії, засобам масової інформації, експертам з інших галузей знань.

3. Програма навчальної дисципліни: «ПОЛІТИЧНА СОЦІОЛОГІЯ»

Змістовий модуль 1. ЗАСАДИ СОЦІОЛОГІЧНОГО ПОЯСНЕННЯ ПОЛІТИКИ

Тема 1. Предмет та методи політичної соціології

Предмет політичної соціології як дискусійний продукт. Інтерпретація предмету політичної соціології в межах провідних наукових шкіл. Співвідношення політичної соціології із політологією, політекономією, політичною філософією тощо. Специфіка методів теоретичного пізнання політики. Позитивні та негативні особливості емпірико-соціологічного вивчення політичних явищ та процесів.

Література:

1. Гончарук-Чолач Т., Джугла Н. Політична соціологія: навчальний посібник. Тернопіль: «Економічна думка» ТНЕУ, 2018. 276с.
2. Основи політичної соціології. Навчальний посібник. Харків: ХНУ ім. В. Н.Каразіна, 2018. 312с.
3. Соціологія політики: Підручник: у 2-ч частинах. К.: Вид-во Європейського ун-ту, 2018. – У двох частинах.
4. Скочиляс Л. Сучасні підходи до визначення предмета та структури політичної соціології як навчальної дисципліни. Львів: ЦПД, 2018. 24 с.
5. Куценко О. Д. Соціологія політики. Спеціальні та галузеві соціології. Навч.посібник. Київ, 2018. 257с.
6. Кутуєв П. Концепції розвитку та модернізації в соціологічному дискурсі: еволюція дослідницьких програм. Київ, 2018. 128с.
7. Патнам Р. Д. Творення демократії. Традиції громадської активності в сучасній Італії. Київ: «Основи», 2018. 315с.
8. Регіоналізація і вибори як засоби удосконалення владних відносин в Україні. Харків, 2018. 186с.

Тема 2. Становлення та сучасний стан політичної соціології в системі наук

Виникнення сфери публічного керування. Історична обумовленість пошуків соціального ладу. Розділення соціально-політичного знання та формування соціологічного підходу. Виникнення та інституціоналізація політичної соціології. Особливості розвитку політичної соціології в різних країнах. Взаємодія політичної соціології та політичних ідеологій. Парадигми політичної соціології. Мультипарадигмальний характер та тенденції розвитку сучасної політичної соціології.

Література:

1. Гончарук-Чолач Т., Джугла Н. Політична соціологія: навчальний посібник. Тернопіль: «Економічна думка» ТНЕУ, 2018. 276с.
2. Основи політичної соціології. Навчальний посібник. Харків: ХНУ ім. В. Н.Каразіна, 2018. 312с.
3. Соціологія політики: Підручник: у 2-ч частинах. К.: Вид-во Європейського ун-ту, 2018. – У двох частинах.
4. Скочиляс Л. Сучасні підходи до визначення предмета та структури політичної соціології як навчальної дисципліни. Львів: ЦПД, 2018. 24 с.
5. Куценко О. Д. Соціологія політики. Спеціальні та галузеві соціології. Навч.посібник. Київ, 2018. 257с.
6. Кутуєв П. Концепції розвитку та модернізації в соціологічному дискурсі: еволюція дослідницьких програм. Київ, 2018. 128с.
7. Патнам Р. Д. Творення демократії. Традиції громадської активності в сучасній Італії. Київ: «Основи», 2018. 315с.
8. Регіоналізація і вибори як засоби удосконалення владних відносин в Україні. Харків, 2018. 186с.

Тема 3. Політика як соціальний феномен

Розмежування та взаємозв'язок соціального та політичного. Політика як: публічна діяльність, державне керування, влада, конфлікт та узгодження інтересів, мистецтво компромісів, консенсусу та можливого. Політика як соціальні відносини, діяльність, інститут. Функції політики.

Література:

1. Гончарук-Чолач Т., Джугла Н. Політична соціологія: навчальний посібник. Тернопіль: «Економічна думка» ТНЕУ, 2018. 276с.
2. Основи політичної соціології. Навчальний посібник. Харків: ХНУ ім. В. Н.Каразіна, 2018. 312с.
3. Соціологія політики: Підручник: у 2-ч частинах. К.: Вид-во Європейського ун-ту, 2018. – У двох частинах.
4. Скочиляс Л. Сучасні підходи до визначення предмета та структури політичної соціології як навчальної дисципліни. Львів: ЦПД, 2018. 24 с.
5. Куценко О. Д. Соціологія політики. Спеціальні та галузеві соціології. Навч.посібник. Київ, 2018. 257с.
6. Кутуєв П. Концепції розвитку та модернізації в соціологічному дискурсі: еволюція дослідницьких програм. Київ, 2018. 128с.
7. Патнам Р. Д. Творення демократії. Традиції громадської активності в сучасній Італії. Київ: «Основи», 2018. 315с.
8. Регіоналізація і вибори як засоби удосконалення владних відносин в Україні. Харків, 2013. 186с.

Тема 4. Соціологічне вивчення влади

Влада як фундаментальний засіб соціальної організації. Наукові інтерпретації влади як: примусу, інтересу, ціннісної згоди. Розмаїття соціологічних трактувань влади: влада як міжособистісні відносини, система ресурсів, причинне відношення, конфлікт, участь у прийнятті рішень. Ерозія, ефективність та легітимність влади. Влада, вплив, контроль.

Література:

1. Гончарук-Чолач Т., Джугла Н. Політична соціологія: навчальний посібник. Тернопіль: «Економічна думка» ТНЕУ, 2018. 276с.
2. Основи політичної соціології. Навчальний посібник. Харків: ХНУ ім. В. Н.Каразіна, 2018. 312с.
3. Соціологія політики: Підручник: у 2-ч частинах. К.: Вид-во Європейського ун-ту, 2018. – У двох частинах.
4. Скочиляс Л. Сучасні підходи до визначення предмета та структури політичної соціології як навчальної дисципліни. Львів: ЦПД, 2018. 24 с.
5. Куценко О. Д. Соціологія політики. Спеціальні та галузеві соціології. Навч.посібник. Київ, 2018. 257с.
6. Кутуєв П. Концепції розвитку та модернізації в соціологічному дискурсі: еволюція дослідницьких програм. Київ, 2018. 128с.
7. Патнам Р. Д. Творення демократії. Традиції громадської активності в сучасній Італії. Київ: «Основи», 2018. 315с.
8. Регіоналізація і вибори як засоби удосконалення владних відносин в Україні. Харків, 2018. 186с.

Тема 5. Соціально-політичні інститути суспільства

Сутність соціально-політичних інститутів. Визначення поняття «соціального інституту» та «інституціоналізації». Теоретичні підходи до вивчення соціальних інститутів. Специфіка політичних інститутів. Функції соціальних інститутів. Різновиди соціально-політичних інститутів. Емпіричні дослідження політичних інститутів.

Література:

1. Гончарук-Чолач Т., Джугла Н. Політична соціологія: навчальний посібник. Тернопіль: «Економічна думка» ТНЕУ, 2018. 276с.

2. Основи політичної соціології. Навчальний посібник. Харків: ХНУ ім. В. Н.Каразіна, 2018. 312с.
3. Соціологія політики: Підручник: у 2-ч частинах. К.: Вид-во Європейського ун-ту, 2018. – У двох частинах.
4. Сकोчиляс Л. Сучасні підходи до визначення предмета та структури політичної соціології як навчальної дисципліни. Львів: ЦПД, 2018. 24 с.
5. Куценко О. Д. Соціологія політики. Спеціальні та галузеві соціології. Навч.посібник. Київ, 2018. 257с.
6. Кутуєв П. Концепції розвитку та модернізації в соціологічному дискурсі: еволюція дослідницьких програм. Київ, 2018. 128с.
7. Патнам Р. Д. Творення демократії. Традиції громадської активності в сучасній Італії. Київ: «Основи», 2018. 315с.
8. Регіоналізація і вибори як засоби удосконалення владних відносин в Україні. Харків, 2018. 186с.

Змістовий модуль 2. СИСТЕМА ГОЛОВНИХ ПОНЯТЬ ТА КОНЦЕПТІВ ПОЛІТИЧНОЇ СОЦІОЛОГІЇ

Тема 6. Соціальні нерівності та стратифікація політичного простору

Поняття та характеристики політичного простору. Рівні прояву, структура та функції політичного простору. Стихійні та символічні аспекти політичного простору. Актори політичного простору. Соціальні нерівності у політичному просторі. Стратифікація політичного простору: моделі правлячого класу, еліт, плюралізму та демоелітизму. Інституціоналізація владних нерівностей: корпоративізм, клієнтелізм, популістське лідерство. Дослідницькі концепції та методології у соціологічному вивченні соціальних нерівностей.

Література:

1. Гончарук-Чолач Т., Джугла Н. Політична соціологія: навчальний посібник. Тернопіль: «Економічна думка» ТНЕУ, 2018. 276с.
2. Гончарук-Чолач Т. Іntenції дослідження соціальної нерівності та стратифікації: від античності до сьогодення. Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць. К., 2020. Вип 157 (№6). С. 35-41.
3. Основи політичної соціології. Навчальний посібник. Харків: ХНУ ім. В. Н.Каразіна, 2018. 312с.
4. Соціологія політики: Підручник: у 2-ч частинах. К.: Вид-во Європейського ун-ту, 2018. – У двох частинах.
5. Сकोчиляс Л. Сучасні підходи до визначення предмета та структури політичної соціології як навчальної дисципліни. Львів: ЦПД, 2018. 24 с.
6. Куценко О. Д. Соціологія політики. Спеціальні та галузеві соціології. Навч.посібник. Київ, 2018. 257с.
7. Кутуєв П. Концепції розвитку та модернізації в соціологічному дискурсі: еволюція дослідницьких програм. Київ, 2018. 128с.
8. Патнам Р. Д. Творення демократії. Традиції громадської активності в сучасній Італії. Київ: «Основи», 2018. 315с.
9. Регіоналізація і вибори як засоби удосконалення владних відносин в Україні. Харків, 2018. 186с.

Тема 7. Соціологічний аналіз політичних еліт, політичних партій та політичних рухів

Політичні еліти: підходи до аналізу. Типології еліт. Рекрутування та солідаризація елітних груп. Елітні сіті. Зв'язок еліт із політичними партіями. Функції політичних партій: динамічний аспект. Політичний статус та розподіл влади. Соціальна підтримка та партійні процеси. Партії та ідеологія. Групи інтересів, групи впливу, групи тиску, лобізм. Соціальні рухи. Політичні групи в межах різних політичних систем. «Конкуренція» політичних, економіко-політичних, культурно-політичних систем.

Література:

1. Гончарук-Чолач Т., Джугла Н. Політична соціологія: навчальний посібник. Тернопіль: «Економічна думка» ТНЕУ, 2018. 276с.
2. Основи політичної соціології. Навчальний посібник. Харків: ХНУ ім. В. Н.Каразіна, 2018. 312с.
3. Соціологія політики: Підручник: у 2-ч частинах. К.: Вид-во Європейського ун-ту, 2018. – У двох частинах.
4. Сkochиляс Л. Сучасні підходи до визначення предмета та структури політичної соціології як навчальної дисципліни. Львів: ЦПД, 2018. 24 с.
5. Куценко О. Д. Соціологія політики. Спеціальні та галузеві соціології. Навч.посібник. Київ, 2018. 257с.
6. Кутуєв П. Концепції розвитку та модернізації в соціологічному дискурсі: еволюція дослідницьких програм. Київ, 2018. 128с.
7. Патнам Р. Д. Творення демократії. Традиції громадської активності в сучасній Італії. Київ: «Основи», 2018. 315с.
8. Регіоналізація і вибори як засоби удосконалення владних відносин в Україні. Харків, 2018. 186с.

Тема 8. Соціологічне вивчення політичної та електоральної поведінки

Співвідношення понять «політична поведінка», «політична участь», «політична активність» та «політична діяльність». Визначення політичної та електоральної поведінки. Теорії пояснення та прогнозування політичної та електоральної поведінки. Класово-стратифікаційна (соціологічна) теорія. Теорія партійно-ідеологічної ідентифікації. Теорія раціонального вибору. Маніпулятивна концепція пояснення електоральної поведінки. Фактори електоральної поведінки. Емпіричні засади та методи соціологічного вивчення політичної та електоральної поведінки. Політичні технології та політичне маніпулювання: соціологічний аналіз. Радикалізм та екстремізм як форми політичної поведінки: види, фактори та соціологічні інструменти вивчення.

Література:

1. Гончарук-Чолач Т., Джугла Н. Політична соціологія: навчальний посібник. Тернопіль: «Економічна думка» ТНЕУ, 2018. 276с.
2. Основи політичної соціології. Навчальний посібник. Харків: ХНУ ім. В. Н.Каразіна, 2018. 312с.
3. Соціологія політики: Підручник: у 2-ч частинах. К.: Вид-во Європейського ун-ту, 2018. – У двох частинах.
4. Сkochиляс Л. Сучасні підходи до визначення предмета та структури політичної соціології як навчальної дисципліни. Львів: ЦПД, 2018. 24 с.
5. Куценко О. Д. Соціологія політики. Спеціальні та галузеві соціології. Навч.посібник. Київ, 2018. 257с.
6. Кутуєв П. Концепції розвитку та модернізації в соціологічному дискурсі: еволюція дослідницьких програм. Київ, 2018. 128с.
7. Патнам Р. Д. Творення демократії. Традиції громадської активності в сучасній Італії. Київ: «Основи», 2018. 315с.
8. Регіоналізація і вибори як засоби удосконалення владних відносин в Україні. Харків, 2018. 186с.

Тема 9. Соціально-політична свідомість та культура

Політична свідомість як форма масової. Головні риси та елементи політичної свідомості. Політичні ідеології, їхні типи, елементи та функції. Політична культура, її зв'язок із політичною свідомістю. Соціологічні інтерпретації політичної культури. Типології політичних культур: Г.Алмонд, Л.Пай, С.Хантінгтон, Р.Інглхарт. Критика концепцій політичної культури. Політична участь, політична поведінка, політичне лідерство.

Література:

1. Гончарук-Чолач Т., Джугла Н. Політична соціологія: навчальний посібник. Тернопіль: «Економічна думка» ТНЕУ, 2018. 276с.
2. Основи політичної соціології. Навчальний посібник. Харків: ХНУ ім. В. Н.Каразіна, 2018. 312с.
3. Соціологія політики: Підручник: у 2-ч частинах. К.: Вид-во Європейського ун-ту, 2018. – У двох частинах.
4. Сковчиляс Л. Сучасні підходи до визначення предмета та структури політичної соціології як навчальної дисципліни. Львів: ЦПД. 2018. 24 с.
5. Куценко О. Д. Соціологія політики. Спеціальні та галузеві соціології. Навч.посібник. Київ, 2018. 257с.
6. Кутуєв П. Концепції розвитку та модернізації в соціологічному дискурсі: еволюція дослідницьких програм. Київ, 2018. 128с.
7. Патнам Р. Д. Творення демократії. Традиції громадської активності в сучасній Італії. Київ: «Основи», 2018. 315с.
8. Регіоналізація і вибори як засоби удосконалення владних відносин в Україні. Харків, 2018. 186с.

Тема 10. Політичний аналіз та прогнозування

Поняття політичного аналізу. Специфіка застосування політичного аналізу та прогнозування у політичній соціології. Підходи до аналізу політичних відносин та процесів. Алгоритм, види та методи політичного аналізу. Види прогнозів політичної діяльності та політичних процесів. Способи, методи та етапи прогнозування. Соціологічна методологія та інструментарій політичного аналізу та прогнозування.

Література:

1. Гончарук-Чолач Т., Джугла Н. Політична соціологія: навчальний посібник. Тернопіль: «Економічна думка» ТНЕУ, 2018. 276с.
2. Основи політичної соціології. Навчальний посібник. Харків: ХНУ ім. В. Н.Каразіна, 2018. 312с.
3. Соціологія політики: Підручник: у 2-ч частинах. К.: Вид-во Європейського ун-ту, 2018. – У двох частинах.
4. Сковчиляс Л. Сучасні підходи до визначення предмета та структури політичної соціології як навчальної дисципліни. Львів: ЦПД. 2018. 24 с.
5. Куценко О. Д. Соціологія політики. Спеціальні та галузеві соціології. Навч.посібник. Київ, 2018. 257с.
6. Кутуєв П. Концепції розвитку та модернізації в соціологічному дискурсі: еволюція дослідницьких програм. Київ, 2018. 128с.
7. Патнам Р. Д. Творення демократії. Традиції громадської активності в сучасній Італії. Київ: «Основи», 2018. 315с.
8. Регіоналізація і вибори як засоби удосконалення владних відносин в Україні. Харків, 2018. 186с.

4. Структура залікового кредиту з дисципліни

«ПОЛІТИЧНА СОЦІОЛОГІЯ»

(денна форма навчання)

<i>Кількість годин</i>					
	Лекції	Практ. занят.	Самост робота	Індив робот	Контр. заходи
<i>Змістовий модуль 1. ЗАСАДИ СОЦІОЛОГІЧНОГО ПОЯСНЕННЯ ПОЛІТИКИ</i>					
<i>Тема 1. Предмет та методи політичної соціології</i>	2	2	5		Тести, питан
<i>Тема 2. Становлення та сучасний стан політичної соціології в системі наук</i>	2	2	6		Пробл завдан
<i>Тема 3. Політика як соціальний феномен</i>	4	4	6	1	Тести, питан
<i>Тема 4. Соціологічне вивчення влади</i>	4	4	5		Соц дослідж
<i>Тема 5. Соціально-політичні інститути суспільства</i>	2	2	6	1	Проблзавдан
<i>Змістовий модуль 2. СИСТЕМА ГОЛОВНИХ ПОНЯТЬ ТА КОНЦЕПТІВ ПОЛІТИЧНОЇ СОЦІОЛОГІЇ</i>					
<i>Тема 6. Соціальні нерівності та стратифікація політичного простору</i>	2	2	6		Тести, питан
<i>Тема 7. Соціологічний аналіз політичних еліт, політичних партій та політичних рухів</i>	4	4	5	1	Соц дослідж
<i>Тема 8. Соціологічне вивчення політичної та електоральної поведінки</i>	4	4	6		Соц дослідж
<i>Тема 9. Соціально-політична свідомість та культура</i>	2	2	6		Пробл завдан
<i>Тема 10. Політичний аналіз та прогнозування</i>	2	2	2		Тести, питан
Разом	28	28	53	3	

5. Тематика семінарських занять

Семінарське заняття №1

Тема 1: Предмет та методи політичної соціології

Мета: пояснити предмет політичної соціології; зміст політичної соціології, соціології політики, політології, політичної науки; сучасних соціологічних досліджень політики; вплив соціологічних досліджень політики на політичні процеси.

Питання семінару:

1. Дискусії про предмет політичної соціології
2. Політична соціологія, соціологія політики, політологія, політична наука
3. Сучасні соціологічні дослідження політики
4. Вплив соціологічних досліджень політики на політичні процеси.

Література:

1. Гончарук-Чолач Т., Джугла Н. Політична соціологія: навчальний посібник. Тернопіль: «Економічна думка» ТНЕУ, 2018. 276с.
2. Основи політичної соціології. Навчальний посібник. Харків: ХНУ ім. В. Н.Каразіна, 2018. 312с.
3. Соціологія політики: Підручник: у 2-ч частинах. К.: Вид-во Європейського ун-ту, 2018. – У двох частинах.
4. Скочиляс Л. Сучасні підходи до визначення предмета та структури політичної соціології як навчальної дисципліни. Львів: ЦПД, 2018. 24 с.
5. Куценко О. Д. Соціологія політики. Спеціальні та галузеві соціології. Навч.посібник. Київ, 2018. 257с.
6. Кутуєв П. Концепції розвитку та модернізації в соціологічному дискурсі: еволюція дослідницьких програм. Київ, 2018. 128с.
7. Патнам Р. Д. Творення демократії. Традиції громадської активності в сучасній Італії. Київ: «Основи», 2018. 315с.
8. Регіоналізація і вибори як засоби удосконалення владних відносин в Україні. Харків, 2018. 186с.

Семінарське заняття №2

Тема 2: Становлення та сучасний стан політичної соціології в системі наук

Мета: пояснити причини виникнення політики; місце політичної соціології в системі наук про політику; інституціоналізацію політичної соціології; розкрити суть «національні школи» в політичній соціології.

Питання семінару:

1. Причини виникнення політики.
2. Місце політичної соціології в системі наук про політику.
3. Інституціоналізація політичної соціології.
4. «Національні школи» в політичній соціології.

Література:

1. Гончарук-Чолач Т., Джугла Н. Політична соціологія: навчальний посібник. Тернопіль: «Економічна думка» ТНЕУ, 2018. 276с.
2. Основи політичної соціології. Навчальний посібник. Харків: ХНУ ім. В. Н.Каразіна, 2018. 312с.
3. Соціологія політики: Підручник: у 2-ч частинах. К.: Вид-во Європейського ун-ту, 2018. – У двох частинах.
4. Скочиляс Л. Сучасні підходи до визначення предмета та структури політичної соціології як навчальної дисципліни. Львів: ЦПД, 2018. 24 с.
5. Куценко О. Д. Соціологія політики. Спеціальні та галузеві соціології. Навч.посібник. Київ, 2018. 257с.
6. Кутуєв П. Концепції розвитку та модернізації в соціологічному дискурсі: еволюція дослідницьких програм. Київ, 2018. 128с.

7. Патнам Р. Д. Творення демократії. Традиції громадської активності в сучасній Італії. Київ: «Основи», 2018. 315с.
8. Регіоналізація і вибори як засоби удосконалення владних відносин в Україні. Харків, 2018. 186с.

Семінарське заняття №3

Тема 3: Політика як соціальний феномен

Мета: пояснити політику як публічну діяльність та систему керування, політику як мистецтво, політику як соціальний інститут та функції політики.

Питання семінару:

1. Політика як публічна діяльність та система керування.
2. Політика як мистецтво.
3. Політика як соціальний інститут.
4. Функції політики.

Література:

1. Гончарук-Чолач Т., Джугла Н. Політична соціологія: навчальний посібник. Тернопіль: «Економічна думка» ТНЕУ, 2018. 276с.
2. Основи політичної соціології. Навчальний посібник. Харків: ХНУ ім. В. Н.Каразіна, 2018. 312с.
3. Соціологія політики: Підручник: у 2-ч частинах. К.: Вид-во Європейського ун-ту, 2018. – У двох частинах.
4. Скочиляс Л. Сучасні підходи до визначення предмета та структури політичної соціології як навчальної дисципліни. Львів: ЦПД. 2018. 24 с.
5. Куценко О. Д. Соціологія політики. Спеціальні та галузеві соціології. Навч.посібник. Київ, 2018. 257с.
6. Кутуєв П. Концепції розвитку та модернізації в соціологічному дискурсі: еволюція дослідницьких програм. Київ, 2018. 128с.
7. Патнам Р. Д. Творення демократії. Традиції громадської активності в сучасній Італії. Київ: «Основи», 2018. 315с.
8. Регіоналізація і вибори як засоби удосконалення владних відносин в Україні. Харків, 2018. 186с.

Семінарське заняття №4

Тема 4: Соціологічне вивчення влади

Мета: пояснити владу як фундаментальний засіб соціальної організації; соціологічні трактування влади; розрізнення та співвідношення влади та впливу; ефективність та легітимність влади.

Питання семінару:

1. Влада як фундаментальний засіб соціальної організації
2. Соціологічні трактування влади
3. Розрізнення та співвідношення влади та впливу.
4. Ерозія, ефективність та легітимність влади.

Література:

1. Гончарук-Чолач Т., Джугла Н. Політична соціологія: навчальний посібник. Тернопіль: «Економічна думка» ТНЕУ, 2018. 276с.
2. Основи політичної соціології. Навчальний посібник. Харків: ХНУ ім. В. Н.Каразіна, 2018. 312с.
3. Соціологія політики: Підручник: у 2-ч частинах. К.: Вид-во Європейського ун-ту, 2018. – У двох частинах.
4. Скочиляс Л. Сучасні підходи до визначення предмета та структури політичної соціології як навчальної дисципліни. Львів: ЦПД. 2018. 24 с.
5. Куценко О. Д. Соціологія політики. Спеціальні та галузеві соціології. Навч.посібник. Київ, 2018. 257с.

6. Кутуєв П. Концепції розвитку та модернізації в соціологічному дискурсі: еволюція дослідницьких програм. Київ, 2018. 128с.
7. Патнам Р. Д. Творення демократії. Традиції громадської активності в сучасній Італії. Київ: «Основи», 2018. 315с.
8. Регіоналізація і вибори як засоби удосконалення владних відносин в Україні. Харків, 2018. 186с.

Семінарське заняття №5

Тема 5: Соціально-політичні інститути суспільства

Мета: пояснити поняття соціально-політичних інститутів суспільства; особливості інституціоналізації політики; методи соціологічних досліджень соціально-політичних інститутів.

Питання семінару:

1. Поняття соціально-політичних інститутів суспільства.
2. Особливості інституціоналізації політики.
3. Методи соціологічних досліджень соціально-політичних інститутів.

Література:

1. Гончарук-Чолач Т., Джугла Н. Політична соціологія: навчальний посібник. Тернопіль: «Економічна думка» ТНЕУ, 2018. 276с.
2. Основи політичної соціології. Навчальний посібник. Харків: ХНУ ім. В. Н.Каразіна, 2018. 312с.
3. Соціологія політики: Підручник: у 2-ч частинах. К.: Вид-во Європейського ун-ту, 2018. – У двох частинах.
4. Сковчиляс Л. Сучасні підходи до визначення предмета та структури політичної соціології як навчальної дисципліни. Львів: ЦПД. 2018. 24 с.
5. Куценко О. Д. Соціологія політики. Спеціальні та галузеві соціології. Навч.посібник. Київ, 2018. 257с.
6. Кутуєв П. Концепції розвитку та модернізації в соціологічному дискурсі: еволюція дослідницьких програм. Київ, 2018. 128с.
7. Патнам Р. Д. Творення демократії. Традиції громадської активності в сучасній Італії. Київ: «Основи», 2018. 315с.
8. Регіоналізація і вибори як засоби удосконалення владних відносин в Україні. Харків, 2018. 186с.

Семінарське заняття №6

Тема 6: Соціальні нерівності та стратифікація у політичному просторі

Мета: пояснити структуру та стратифікацію політичного простору; елітаристські та плюралістські підходи до аналізу політики; інституціоналізацію та захист владних нерівностей.

Питання семінару:

1. Проблеми застосування метафори простору для аналізу політики.
2. Структура та стратифікація політичного простору.
3. Елітаристські та плюралістські підходи до аналізу політики.
4. Інституціоналізація та захист владних нерівностей.

Література:

1. Гончарук-Чолач Т., Джугла Н. Політична соціологія: навчальний посібник. Тернопіль: «Економічна думка» ТНЕУ, 2018. 276с.
2. Гончарук-Чолач Т. Іntenції дослідження соціальної нерівності та стратифікації: від античності до сьогодення. Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць. К., 2020. Вип 157 (№6). С. 35-41.
3. Основи політичної соціології. Навчальний посібник. Харків: ХНУ ім. В. Н.Каразіна, 2018. 312с.
4. Соціологія політики: Підручник: у 2-ч частинах. К.: Вид-во Європейського ун-ту, 2018. – У двох частинах.

5. Сковчиляс Л. Сучасні підходи до визначення предмета та структури політичної соціології як навчальної дисципліни. Львів: ЦПД, 2018. 24 с.
6. Куценко О. Д. Соціологія політики. Спеціальні та галузеві соціології. Навч. посібник. Київ, 2018. 257с.
7. Кутуєв П. Концепції розвитку та модернізації в соціологічному дискурсі: еволюція дослідницьких програм. Київ, 2018. 128с.
8. Патнам Р. Д. Творення демократії. Традиції громадської активності в сучасній Італії. Київ: «Основи», 2018. 315с.
9. Регіоналізація і вибори як засоби удосконалення владних відносин в Україні. Харків, 2018. 186с.

Семінарське заняття №7

Тема 7: Соціологічний аналіз політичних еліт, політичних партій та політичних рухів

Мета: розкрити оціночний та функціональний підходи до визначення еліт; політичні партії; специфіку функціонування груп інтересів та тиску; соціальні рухи.

Питання семінару:

1. Оціночний та функціональний підходи до визначення еліт.
2. Політичні партії.
3. Специфіка функціонування груп інтересів та тиску.
4. Соціальні рухи.

Література:

1. Гончарук-Чолач Т., Джугла Н. Політична соціологія: навчальний посібник. Тернопіль: «Економічна думка» ТНЕУ, 2018. 276с.
2. Основи політичної соціології. Навчальний посібник. Харків: ХНУ ім. В. Н.Каразіна, 2018. 312с.
3. Соціологія політики: Підручник: у 2-ч частинах. К.: Вид-во Європейського ун-ту, 2018. – У двох частинах.
4. Сковчиляс Л. Сучасні підходи до визначення предмета та структури політичної соціології як навчальної дисципліни. Львів: ЦПД, 2018. 24 с.
5. Куценко О. Д. Соціологія політики. Спеціальні та галузеві соціології. Навч. посібник. Київ, 2018. 257с.
6. Кутуєв П. Концепції розвитку та модернізації в соціологічному дискурсі: еволюція дослідницьких програм. Київ, 2018. 128с.
7. Патнам Р. Д. Творення демократії. Традиції громадської активності в сучасній Італії. Київ: «Основи», 2018. 315с.
8. Регіоналізація і вибори як засоби удосконалення владних відносин в Україні. Харків, 2018. 186с.

Семінарське заняття №8

Тема 8: Соціологічне вивчення політичної та електоральної поведінки

Мета: пояснити методи соціологічного виміру політичної активності; історію соціологічного аналізу електоральної поведінки; вади соціологічних теорій пояснення політичної та електоральної поведінки.

Питання семінару:

1. Методи соціологічного виміру політичної активності.
2. Історія соціологічного аналізу електоральної поведінки.
3. Вади соціологічних теорій пояснення політичної та електоральної поведінки.

Література:

1. Гончарук-Чолач Т., Джугла Н. Політична соціологія: навчальний посібник. Тернопіль: «Економічна думка» ТНЕУ, 2018. 276с.
2. Основи політичної соціології. Навчальний посібник. Харків: ХНУ ім. В. Н.Каразіна, 2018. 312с.

3. Соціологія політики: Підручник: у 2-ч частинах. К.: Вид-во Європейського ун-ту, 2018. – У двох частинах.
4. Скочиляс Л. Сучасні підходи до визначення предмета та структури політичної соціології як навчальної дисципліни. Львів: ЦПД, 2018. 24 с.
5. Куценко О. Д. Соціологія політики. Спеціальні та галузеві соціології. Навч. посібник. Київ, 2018. 257с.
6. Кутуєв П. Концепції розвитку та модернізації в соціологічному дискурсі: еволюція дослідницьких програм. Київ, 2018. 128с.
7. Патнам Р. Д. Творення демократії. Традиції громадської активності в сучасній Італії. Київ: «Основи», 2018. 315с.
8. Регіоналізація і вибори як засоби удосконалення владних відносин в Україні. Харків, 2018. 186с.

Семінарське заняття №9

Тема 9: Соціально-політична свідомість та культура

Мета: пояснити структуру, елементи та функції політичної свідомості; політичні ідеології; політичну культуру: критичний погляд на спроби типології; соціально-політичну мотивацію.

Питання семінару:

1. Структура, елементи та функції політичної свідомості.
2. Політичні ідеології.
3. Політична культура: критичний погляд на спроби типології.
4. Соціально-політична мотивація.

Література:

1. Гончарук-Чолач Т., Джугла Н. Політична соціологія: навчальний посібник. Тернопіль: «Економічна думка» ТНЕУ, 2018. 276с.
2. Основи політичної соціології. Навчальний посібник. Харків: ХНУ ім. В. Н.Каразіна, 2018. 312с.
3. Соціологія політики: Підручник: у 2-ч частинах. К.: Вид-во Європейського ун-ту, 2018. – У двох частинах.
4. Скочиляс Л. Сучасні підходи до визначення предмета та структури політичної соціології як навчальної дисципліни. Львів: ЦПД, 2018. 24 с.
5. Куценко О. Д. Соціологія політики. Спеціальні та галузеві соціології. Навч. посібник. Київ, 2018. 257с.
6. Кутуєв П. Концепції розвитку та модернізації в соціологічному дискурсі: еволюція дослідницьких програм. Київ, 2018. 128с.
7. Патнам Р. Д. Творення демократії. Традиції громадської активності в сучасній Італії. Київ: «Основи», 2018. 315с.
8. Регіоналізація і вибори як засоби удосконалення владних відносин в Україні. Харків, 2018. 186с.

Семінарське заняття №10

Тема 10: Політичний аналіз та прогнозування

Мета: пояснити соціологічні засади політичного аналізу; методи та інструменти політичного прогнозування: соціологічний аспект; ступінь влучності прогнозу: фактори та засоби вимірювання.

Питання семінару:

1. Соціологічні засади політичного аналізу.
2. Методи та інструменти політичного прогнозування: соціологічний аспект.
3. Ступінь влучності прогнозу: фактори та засоби вимірювання.

Література:

1. Гончарук-Чолач Т., Джугла Н. Політична соціологія: навчальний посібник. Тернопіль: «Економічна думка» ТНЕУ, 2018. 276с.
2. Основи політичної соціології. Навчальний посібник. Харків: ХНУ ім. В. Н.Каразіна, 2018. 312с.

3. Соціологія політики: Підручник: у 2-ч частинах. К.: Вид-во Європейського ун-ту, 2018. – У двох частинах.
4. Скочилас Л. Сучасні підходи до визначення предмета та структури політичної соціології як навчальної дисципліни. Львів: ЦПД, 2018. 24 с.
5. Куценко О. Д. Соціологія політики. Спеціальні та галузеві соціології. Навч.посібник. Київ, 2018. 257с.
6. Кутуєв П. Концепції розвитку та модернізації в соціологічному дискурсі: еволюція дослідницьких програм. Київ, 2018. 128с.
7. Патнам Р. Д. Творення демократії. Традиції громадської активності в сучасній Італії. Київ: «Основи», 2018. 315с.
8. Регіоналізація і вибори як засоби удосконалення владних відносин в Україні. Харків, 2018. 186с.

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання

КПЗ дозволяє студентам опанувати необхідні практичні навички при вирішенні конкретних практичних завдань, розвитку навичок самостійної роботи й оволодіння методикою ведення наукових досліджень, пов'язаних з темою КПЗу.

Метою виконання КПЗу є: закріплення, поглиблення і узагальнення знань, отриманих студентами під час набуття теоретичних і практичних навичок і їхнього використання у своїй професійній діяльності. При виконанні КПЗу студент повинен продемонструвати вміння в сфері науково-дослідної діяльності, роботи з готовими матеріалами, вміння творчого й оригінального вирішення поставлених завдань.

КПЗ виконується самостійно кожним студентом на основі опрацьованої літератури. КПЗ оформляється у відповідності до встановлених вимог.

КПЗ повинен містити наступні розділи:

1. Титульний аркуш містить:
 - назву університету;
 - назву кафедри;
 - назву навчальної дисципліни;
 - номер академічної групи;
 - дату подачі РГР викладачеві на перевірку - день, місяць, рік.
2. **Зміст.**
3. **Вступ.** Вступ розкриває сутність, стан наукового завдання і його значення. Тут же вказують мету й завдання дослідження.
4. **Основна частина.** Розкриває наукове дослідження і відповідає обраній темі, вступу й висновкам роботи.
5. **Висновки.** У висновках вказують результати, отримані при проведенні дослідження, пропозиції або рекомендації щодо вирішення поставленого завдання відповідно до результатів дослідження.
6. **Список літератури.** Джерела розміщують за абеткою прізвищ авторів або заголовків. Оформлення відбувається в такому порядку:
 - нормативно-правові акти (Конституція України, Закони, ГОСТ, ДСТУ й т.д.);
 - використана література (у т. ч. періодична);
 - література на іноземних мовах;
 - Інтернет джерела з обов'язковою позначкою, яка інформація міститься на цьому сайті (порталі). Не припустиме посилання пошуків на сайти.
7. **Вимоги до оформлення.** Шрифт Times New Roman, 14, полуторний інтервал; поля: верхнє й нижнє – 20 мм, ліве - 25 мм, праве - 15 мм.

Орієнтовний перелік тем КПЗів

1. Розробка проблем політичної соціології в працях західних соціологів (за вибором).
2. Ч.Р. Міллс як представник радикальної соціології.
3. Політична активність людини: сутність, форми, спрямованість.
4. Роль груп тиску в політичній системі України.
5. Інтерв'ю з політиком: порівняльний аналіз соціологічних і журналістських практик.
6. Особливості методу контент-аналізу на прикладі аналізу передвиборчих публікацій в центральній пресі.
7. Аналіз як метод дослідження політичних спрямувань населення.
8. Особливості, сутність і сучасні проблеми участі в політиці.
9. Виборність керівників: плюси і мінуси.
10. Роль опозиції в системі влади.
11. Особливості функціонування суспільно-політичних рухів в Україні.
12. Основні напрямки участі духовних організацій в суспільно-політичному житті.
13. Використання соціологічного аналізу вивчення партій.
14. Політичні партії та громадськість: особливості та проблеми взаємодії.
15. Стан і тенденції розвитку національної самосвідомості в Україні.
16. Особливості функціонування національно-політичних рухів і партій.
17. Положення різних соціальних груп в структурі влади.
18. Форми участі молоді в політичному житті в Україні.
19. Соціальні чинники політичної інтеграції молоді.
20. Специфіка формування політичної культури в умовах функціонування сучасного суспільства.
21. Вплив соціально-демографічних характеристик на електоральну поведінку.
22. Особливості бюрократизму в Україні.
23. Корупція та шляхи її подолання в сучасній державі.
24. Особливості формування та функціонування політичної еліти в Україні.
25. Владно-політичні відносини в регіоні: досвід соціологічного аналізу.
26. Особливості діяльності інституту лобіювання в органах законодавчої влади.
27. Форми і методи діяльності політичної опозиції в Україні.
28. Роль політичної опозиції в країнах Європи.
29. Політичні конфлікти в Україні.
30. Роль громадської думки в політичній системі України і на Заході.
31. Роль політичного прогнозування в управлінні суспільним розвитком.

7. Самостійна робота

1. Як проходила інституціоналізація політичної соціології?
2. Які погляди на предмет і методологію політичної соціології ви знаєте?
3. Що вивчає метасоціологія і чим вона є для політичної соціології?
4. Яке місце займає політична соціологія в системі соціогуманітарних наук?
5. У чому полягає двоїстий статус політичної соціології?
6. Як Ви розумієте термін «соціальна стратифікація»?
7. Який вплив робить політична соціалізація і стратифікаційна приналежність на політичні інтереси, орієнтації і переваги?
8. Які особливості ідеологічної стратифікації суспільства?
9. Як стратифікаційні відмінності впливають на електоральну поведінку?
10. У чому полягають особливості соціальної стратифікації в Україні?
11. Які особливості та сутність політичного лідерства в Україні?
12. Соціальні настрої, їх вплив на характер політичного участі і громадянські ініціативи населення в Україні.
13. Які можливості самореалізації особистості в політичних об'єднаннях і структурах громадянського суспільства?
14. Яка сутність неучасті у виборах (абсентеїзм) як політичної позиції?
15. Масовість опозиції і «системна вбудованість».
16. У чому сутність держави як основного суб'єкта політичних відносин?
17. Які соціальні наслідки бюрократизації органів влади, державних службовців, партійної номенклатури?
18. У чому сутність соціальних проблем взаємодії інституту державної влади з недержавними інститутами та неурядовими організаціями?
19. Яку роль відіграють нації та етнічні спільноти як суб'єкти політичної влади?
20. етнополітичні конфлікти: витоки, причини, форми, зв'язок з національною політикою і соціальним розвитком регіонів.
21. Яка роль міжнародних організацій (ООН, ОБСЄ, НАТО та ін.) у врегулюванні етнополітичних конфліктів?
22. Соціологічне вивчення ролі України у врегулюванні сучасних етнополітичних конфліктів?
23. Які соціальні наслідки міжнаціональних конфліктів?
24. У чому специфіка політики в суспільному житті?
25. Які проблеми існують при формуванні громадянського суспільства в Україні?
26. Які реальні ознаки становлення громадянського суспільства в Україні ви знаєте?
27. У чому полягає специфіка діяльності політичних партій та інших об'єднань в сучасному українському суспільстві?
28. У чому полягають корінні відмінності соціальних рухів від політичних партій?
29. Яка роль громадських організацій в регіонах України?

8. Тренінг з дисципліни

Навчальний тренінг: вимоги та умови проведення

Тренінг є ретельно спланованим процесом надання чи поповнення знань, відпрацювання умінь і навичок, зміни чи оновлення певних ставлень, поглядів і переконань. Тренінг орієнтований на запитання та пошук.

Візрець тренінгу:

«Молодь і соціально-політичні рухи»

Мета тренінгу: розглянути участь молоді у соціально-політичних рухах, а також можливості їх реалізації у сучасному суспільстві.

Пропозиція: моделювання найкращої діяльності молоді в Україні, яка приведе її до успіху в політичному житті суспільства.

Цільова аудиторія:

- Молоді, активні, амбітні, цілеспрямовані юнаки і дівчата.
- Хто мріє і хоче здійснити свої мрії.
- Хто ставить перед собою цілі і має намір обов'язково їх досягнути.
- Хто хоче бути успішним, щасливим і корисним.

На тренінгу будемо:

- обговорювати питання свободи, толерантності та рівності у суспільстві;
- здобувати нестандартні знання;
- мотивувати подальші звершення та дії.

9. Методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Політична соціологія» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- оцінювання результатів КППЗ;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- ректорська контрольна робота;
- комплексний іспит;
- екзамен;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Форми оцінювання

Поточний контроль (семінарські (практичні) заняття, тести) модульний контроль (самостійне опрацювання тем, дискусій, підготовка індивідуальних презентацій, підготовка аналітичних доповідей, усне і письмове опитування, ректорська контрольна робота, виконання КППЗ, тренінг), семестровий контроль (екзамен).

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Політична соціологія» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1 (тема 1-5)	Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КППЗ)	Заліковий модуль 4 (екзамен) (тема 1-10)
20%	20%	20%	40%
1. Усне опитування під час заняття (5 тем по 10 балів=50 балів) 2. Письмова робота = 50 балів	1. Усне опитування під час заняття (5 тем по 10 балів=50 балів) 2. Письмова робота = 50 балів	1. Написання КППЗ, яке включає вибір теми, складання плану, написання роботи = 60 балів 2. Захист КППЗ = 30 балів 3. Оцінка за тренінг = 10 балів	1. Відповідь на 2 запитання, кожне з яких = 40 балам, а у підсумку = 80 балів 2. Розв'язання 10 тестів по 2 бали = 20 балам

Шкала оцінювання:

За шкалою ТНЕУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	Відмінно	A (відмінно)
85–89	Добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	Задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Перелік наочних матеріалів та методичних вказівок

№	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійні засоби	1.-10

Рекомендована література:

1. Гончарук-Чолач Т., Джугла Н. Політична соціологія: навчальний посібник. Тернопіль: «Економічна думка» ТНЕУ, 2018. 276с.
2. Гончарук-Чолач Т. Іntenції дослідження соціальної нерівності та стратифікації: від античності до сьогодення. Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць. К., 2020. Вип 157 (№6). С. 35-41.
3. Гончарук-Чолач Т. Засоби масової інформації в політичному житті суспільства: навч.посіб. Київ: Видавництво Ліра-К., 2020. 252 с.
4. Гончарук-Чолач Т., Джугла Н. Теорія та практика політичної пропаганди: підручник. Київ: Видавництво Ліра-К., 2020. 254 с.
5. Основи політичної соціології. Навчальний посібник. Харків: ХНУ ім. В. Н.Каразіна, 2018. 312с.
6. Політична еліта та лідерство: хрестоматія: навч. пос. для студ. закл. вищ. осв. Тернопіль: «Економічна думка» ТНЕУ, 2019. 267с.
7. Політика та економіка: словник-довічник: навчальний посібник. Київ: Видавництво Ліра-К., 2020. 490 с.
8. Політологія: навч. посіб. Тернопіль: «Економічна думка» ТНЕУ, 2019. 219 с.
9. Соціокультурні та політичні пріоритети української нації в умовах глобалізації: монографія. Тернопіль: ВПЦ «Університетська думка», 2021. 338 с.
10. Соціологія політики: Підручник: у 2-ч частинах. К.: Вид-во Європейського ун-ту, 2018. – У двох частинах.
11. Скочиляс Л. Сучасні підходи до визначення предмета та структури політичної соціології як навчальної дисципліни. Львів: ЦПД. 2018. 24 с.
12. Куценко О. Д. Соціологія політики. Спеціальні та галузеві соціології. Навч.посібник. Київ, 2018. 257с.
13. Кутуєв П. Концепції розвитку та модернізації в соціологічному дискурсі: еволюція дослідницьких програм. Київ, 2018. 128с.
14. Патнам Р. Д. Творення демократії. Традиції громадської активності в сучасній Італії. Київ: «Основи», 2018. 315с.
15. Регіоналізація і вибори як засоби удосконалення владних відносин в Україні. Харків, 2018. 186с.
16. Chanyshev A. A History of Political Thought and Legal Doctrines. Classic Western Tradition, 2019 (2nd ed.): <https://mitpress.mit.edu/books/>
17. Nersesyants V. A History of Political Thought and Legal Doctrines, 2019 (5th ed.): <https://www.amazon.com/dp/0262562235>
18. Marchenko M. A History of Political Thought and Legal Doctrines, 2019.: <http://www.bookpump.com/upb/pdf-b/1129378b.pdf>.
19. Grafsky V. A History of Political Thought and Legal Doctrines, 2019.: https://books.google.ru/books?id=jBDpBwAAQBAJ&pg=PA60&lpg=PA60&dq=knowledge+based+economy+textbook&source=bl&ots=ierrHvFVBY&sig=X0MNVhbpJUfXOmeiOIWn32OvhTI&hl=ru&sa=X&ved=0ahUKEwj7gzW1I_QAhUEiywKHdLaCWoQ6AEISjAG#v=onepage&q=knowledge%20based%20economy%20textbook&f=false
20. A History of Political Thought and Legal Doctrines. Compendium of Information. Ed. by R. Mukhaev, 2020 (2nd ed.):

https://books.google.ru/books?id=_0jUlslCOgC&pg=PA611&lpg=PA611&dq=knowledge+based+economy+textbook&source=bl&ots=fXJvbxFFhy&sig=BZ7q7EsLo8HK6Vh9d2Fq8rU5hws&hl=ru&sa=X&ved=0ahUKEwj7gzW1I_QAhUEiywKHdLaCWoQ6AEIXTAJ#v=onepage&q=knowledge%20based%20economy%20textbook&f=false

21. **Clark T., Lauderdale B.** Locating Supreme Court opinions in “doctrine space.” *Am. J. Polit.* 2019. №54(4). P. 871–900
22. **Farnsworth W.** The use and limits of Martin-Quinn scores to assess Supreme Court justices, with special attention to the problem of ideological drift. 2019. *Northwest. Univ. Law Rev. Colloquy* 101. P. 143–154
23. **Gennaioli N., Shleifer A.** The evolution of common law. *J. Polit. Econ.* 2019. №115(1). P. 43–68
24. **Kastellec J.** The statistical analysis of judicial decisions and legal rules with classification trees. *J. Empir. Legal Stud.* 2019. №7(2). P. 202–30
25. **Shapiro C.** The limits of the Olympian court: common law judging versus error correction in the Supreme Court. *Wash. Lee Law Rev* 2018. №63. P. 271–337
26. **Vermuele A.** The judiciary is a they, not an it: interpretive theory and the fallacy of division. *J. Contemp. Legal Issues.* 2018. №14. P. 549–584
27. **Westerland C., Segal A., Epstein L., Cameron C., Comparato S.** Strategic defiance and compliance in the U.S. courts of appeals. *Am. J. Polit. Sci.* 2019. №54(4). P. 891–900

28. **Westerland C.** Who owns the majority opinion? An examination of policymaking on the U.S. Supreme Court. Presented at Annu. Meet. Am. Polit. Sci. Assoc, 2018